

Vse pravice pridržane. Gradiva ni dovoljeno razmnoževati ali razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorice ter Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Prav tako gradiva ni dovoljeno predelati.

Predstavitev Direktive o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu

mag. Darija Perše Zoretič

Namen direktive

- izboljšati delovne pogoje,
- varstvo osebnih podatkov pri platformnem delu.

- **Sprejetje direktive**

- Evropski parlament, 24. aprila 2024

- **Predlog EK**

- 9. december 2021

Obseg platformnega dela

- **28 milijonov delavcev v letu 2022**
- **43 milijonov delavcev do leta 2025**

Kaj direktiva prinaša:

- ukrepe za pravilno določitev zaposlitvenega statusa oseb, ki opravljajo platformno delo,
- spodbuja preglednost, pravičnost, človekov nadzor, varnost in odgovornost pri algoritmičnem upravljanju ter
- izboljšuje preglednost v zvezi s platformnim delom, tudi v čezmejnih primerih.

Platformno delo

**pomeni vsako delo, ki se
organizira prek digitalne platforme dela in ga opravi posameznik
na podlagi pogodbenega razmerja med digitalno platformno dela ali
posrednikom in posameznikom
*(ne glede na to, ali obstaja pogodbeno razmerje med
posameznikom oziroma posrednikom in prejemnikom storitve)***

Digitalna platforma dela (DPD)

pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki zagotavlja storitev, ki:

- se vsaj delno zagotavlja na daljavo z elektronskimi sredstvi (s spletnim mestom ali mobilno aplikacijo),
- se zagotavlja na zahtevo prejemnika storitve,
- kot nujno in bistveno komponento vključuje organizacijo dela, ki ga opravljajo posamezniki za plačilo, ne glede na to, ali se delo opravlja na spletu ali na določeni lokaciji,
- vključuje uporabo avtomatiziranih sistemov spremljanja ali avtomatiziranih sistemov odločanja.

**Oseba, ki opravlja platformno
delo (zaposleni ali
samozaposleni)**

≠

platformni delavec

Oseba, ki opravlja platformno delo

vsak posameznik, ki opravlja platformno delo, ne glede na naravo pogodbenega razmerja ali opredelitev tega razmerja s strani udeležениh strank

Platformni delavec

vsaka oseba, ki opravlja platformno delo in ima/za katero se šteje, da ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi

Določitev zaposlitvenega statusa

Države članice morajo vzpostaviti učinkovite postopke za pravilno določitev zaposlitvenega statusa oseb, ki opravljajo platformno delo

cilj: presoja obstoja delovnega razmerja

institut izpodbojne pravne domneve o obstoju delovnega razmerja

Izpodbojna pravna domneva o obstoju delovnega razmerja

Ključni elementi za vzpostavitev presoje:

- opravljanje dela pod nadzorom in po navodilih,
- olajšanje postopka v korist oseb, ki opravljajo platformno delo,
- prenos dokaznega bremena na DPD,
- ne sme se ustvarjati dodatnih zahtev za osebe, ki opravljajo platformno delo.

Algoritmično upravljanje

- ❑ avtomatizirani sistemi spremljanja
- ❑ avtomatizirani sistemi odločanja

Zaščitni ukrepi vezani na obdelavo osebnih podatkov v zvezi z avtomatiziranimi sistemi:

- **osebni podatki, ki jih ni dovoljeno obdelovati in zbirati** (podatkov o čustvenem/psihološkem stanju, v zvezi z zasebnimi pogovori, o rasni in etnični pripadnosti, priseljenškem statusu, verskem in političnem prepričanju, invalidnosti, zdravstvenem stanju.....),
- **obveznost DPD, da izvede oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov ter pridobi mnenja oseb, ki opravljajo platformno delo in njihovih predstavnikov**

Obveznost obveščanja o uporabi avtomatiziranih sistemov:

- oseb, ki opravljajo platformno delo
- predstavnike delavcev
- nacionalne organe

Algoritmično upravljanje

- osebe, ki opravljajo platformno delo, imajo **pravico do prenosljivosti osebnih podatkov**
- DPD morajo zagotoviti **orodja za omogočanje učinkovite brezplačne prenosljivosti podatkov**

- Človekov nadzor in ocena učinkov odločitev sprejetih ali podprtih z avtomatiziranimi sistemi
- Posebej pomembne odločitve lahko sprejema le človek
  - odločitve, ki se nanašajo na omejitev,
začasno prekinitev, prenehanje razmerja,
omejitev ali ukinitvev računa

Človekovo pregledovanje:

- pravica od DPD pridobiti **pojasnilo za vse odločitve**, sprejete in podprte z avtomatiziranimi sistemi odločanja,
- DPD mora zagotoviti **dostop do kontaktne osebe**,
- **pravica do pregleda odločitev**,
- **popravek odločitve**, če se krši pravice oseb, ki opravljajo platformno delo,
- **ustrezna odškodnina**,
- **sprejem ukrepov, da ne pride več do takšnih odločitev.**

Vpliv avtomatiziranih sistemov spremljanja in odločanja na varnost in zdravje pri delu

Obveznost DPD:

- **oceni tveganja (zlasti za nezgode, psihosocialna in ergonomska tveganja),**
- **oceni, ali so zaščitni ukrepi ustrezni,**
- **sprejme preventivne in zaščitne ukrepe, obvesti delavce in/ali njihove predstavnike,**
- **zagotovi kanale za prijavo.**

Obveščanje in posvetovanje

Obveznost DPD:

- pred sprejemom odločitev **obvestiti predstavnike platformnih delavcev, se z njimi posvetovati; pomoč strokovnjaka,**
- če platformni delavci nimajo svojega predstavnika, jih mora DPD **neposredno obveščati** o uvedbi ali bistvenih spremembah uporabe avtomatiziranih sistemov,
- **zagotovitev komunikacijski kanalov** preko katerih lahko osebe, ki opravljajo platformno delo navežejo stik; tudi z njihovimi predstavniki.

Preglednost platformnega dela in dostop do dokazov

Obveznost DPD:

- **prijava platformnega dela,**
- **zagotavljanje ustreznih informacij pristojnim organom** (o številu oseb, pogodbenem/zaposlitvenem statusu...),
- **razkritje dokazov.**

Hvala za vašo pozornost!